لە جەوالی "دیموکراتی ئەمەریکی"دا مافی بڕیاردانی سیاسی بۆ خەڵکی کوردستان زەوتکراوە!

لە پەراوێزی سەردانەکەی رایس دا بۆ شاری هەولێر

سامان کەریم
zaryak@yahoo.com

سەردانە چڕوپڕەکەی ئەمجارەی کۆندۆلیزا رایسی وەزیری دەرەوەی وولأتە یەکگرتوەکگانی ئەمەریکا بۆ ناوچەکە بەگشتیو پاشان سەردانی بۆ عێراقو کوردستان بەتایبەتی گەلێك پەیامی جۆراوجۆری ئەمەریکای بۆ ناوچەکە هێنا. ئەگەرچی پەیامەکان جیاواز بون، بەلام هەموو تەرحو سیاسەتو مانۆرەکان لە کێشەی عەرەب ئیسرائیلەوە بگرە بەهەرسیٚ بەشەکەیەوە فەلەستینو سوریاو لوبنان لەگەڵ ئیسرائیلدا هەروەها کێشەی سوریاو کێشەی عێراقو کێشەی ئێران وزەی ئەتۆمیەکەی... هەموویان لە شکستی ئیستراتیژییەتی ئەمەریکاوە سەرچاوە دەگرن. ئیستراتیژیەتێك کە 16 ساڵی تەواوە لە دوای ڕوخانی بلۆکی شەرقەوە ئەمەریکاو حکومەتە یەك یەدوای یەکەکانی لەهەوڵی جێبەجێکردنیدان کە "لە دامەزراندنی نیزامی نوێی جیهان، بەسەرکردایەتی بێمونافسی ئەمەریکا"دا خۆی دەبینێتەوە. من نامەوێت لێرەدا باسێك بکەم لە سەر لایەنە جۆراوجۆرەکانی شکستی ئەم ئیستراتیژییە کە بێگومان بۆخۆی باسیکی تایبەت هەلدەگرێت. ئەوەی دەمەوێت ئاماژەیەکی خێرای پێبکەم تەنها ئەوەندەیە کەپێویست بیت بۆ ئەم ووتارە.

ئەم ئیستراتیژییە بەمانایەك دەکرێت بلێین لەعێراقدا شکستی خوارد. واتە عێراقو گۆڕەپانی عێراق ئەو جێگاو جوگرافیا سیاسیە بوو کە ئەمەریکا بڕیار بوو بەهۆی هێرشە وەحشیانەکەیەوە بۆ سەرعێراق ودواتر داگیرکردنی، هەنگاوێکی گەورە یان گەورەترین هەنگاو بنێت لە راستای جێبەجیکردنی ئیستراتیژییەکەیدا. بە ووتەی بۆش " جەنگی عێراق جەنگی سەدەی بیستو یەکە". ئەم وتەیە مانایەکی فراوانو قوڵی هەیە بۆ جێبەجیکردنی ئۆمیدو ئامانجی سیاسی چینی بورژوازی دەسەلاتداری ئەمەریکا بە سەرکردایەتی باڵی ڕاستی بورژوازیو سوربونی دوا وەخەتە سەر جێبەجێکردنی ئامانجێك کە کاتی بەسەر چووە. هەلومەرجی عێراق لە کەس شاراوە نیە کە بۆتە جیگای تەواوی ڕەوتو هێزو حزبو لایەنە تیرۆریستە ئیسلامیو قەومیەکانو باندو عەصابەکانی تیرۆریزم چ لە ژێر ناوی "مقاومە" وە چ ئەوانەی لە دەسەلاتدان لە بەغداو بەکورتی ئەلتەرناتیڤی ئەمەریکا لە عێراقدا نەك جێگای خۆی نەگرتو بەسەرکەوتن نەگەیشت بەڵکو لەجیاتی ئەوە بێئۆمێدی تەواوی سەرانی حکومەتەکەی بۆشو کۆنگرێسەکەیو ئەندامانی سەرکردایەتی نێو حزبەکەشی گرتۆتەوە. هەر کۆبونەوەی رایسو پرسو ڕای لەگەڵ وولاتانی مصرو ئوردونو سعودیەو وولاتانی دیکەی کەنداودا، هانا بردنی ئەمەریکا بۆیان، نیشانەیەکی بەرجەستەی شکستی سیاسەتەکانی ئەمەریکایە لە ناوچەکەداو بەتایبەت لە عێراقدا. وەکو بەرئەنجام ونیشانەکانی ئەم شکستە دەکرێت ئاماژە بۆ تازەترین ڕاگەیاندنو لیکۆلینەوە بکەین. بەپێی دواین لیکۆلینەوە کە لەلایەن دەزگای Johns Hopkins Bloomberg School of Public Health وە لە 10/10ی ئەمساڵدا بلاوبۆتەوە نیشانی دەدات کە لەماوەی 3 ساڵو نیوی داگیرکاری ئەمەریکادا 655هەزار ئینسان لە عێراقدا گیانیان لەدەستداوە بەهۆی جەنگەوەو لە ڕیگای شەڕی تیرۆریستیو ئۆتۆمۆبیل تەقاندنەوەو خۆتەقاندنەوەو شەڕی تائیفیو تەقەی ئەمەریکیەکان لەخەڵكو هەروەها نەخۆشیەکانی سەرەتانو دڵو... بەجیا لەوە بۆ یەکەمجار بەرپرسێکی پایە بەرزی بەریتانیا کە سەرۆکی ئەرکانی سوپای بەریتانیایا "ریتشارد دانات" لە ڕۆژنامەی "دێیلی مایل"دا لە ڕۆژی 10/13ی ئەمساڵ ڕایگەیاند کە پێوستە لەسەر "بەریتانیەکان بەم زووانە لە عێراق بچنە دەرەوە". لەئاستی ناوچەکەشدا کێشەی عەرەب ئیسرائیل بەهەر سیٚ قۆلەکەیەوە نەك ئۆمێدێك دیار نیە بۆ چارەسەری کێشەکان لەڕوانگەی ئەمەریکاوە بەڵکو گەیشتۆتە ئاستێکی بن بەست. ئەمە بەجیا لەوەی کە کێشەی لوبنان دەکریت بلێین بەتەواوی دراوەتە دەست ئەوروپای یەکگرتوو. لەلایەکی دیکەشەوە ئەمەریکا لەبەرانبەر ئێرانو کوریادا دەستە وەستانە، ئەوەتا لە بەرانبەر کۆریادا ناچارە پەنا بەریتە بەر چینو روسیاو لەبەرابنەر ئێرانیشدا هیچ بواریکی بۆنەماوەتەوە جگە لە جەنگ کە ئەویش بەپێی هەموو لێکدانەوەکان کارێکی "شێتانەیە"تەنانەت لە ڕوانگەی توێژیك لە ڕاوێژکارانی ئێستای کۆشکی سپیەوەو بەتایبەت ئەمەریکا باش دەزانێت تا ئێستا ئێران تەواوی وەرەقەکانی خۆی ڕانەکێشاوە لەبەرانبەریدا بەتایبەت لە عێراقدا.

*"بەڵێ"ی ڕایس بۆ بەزۆر هێشتنەوەی کوردستان بەعێراقەوە!

ڕایس پاش کۆبونەوەی لە گەڵ وولاتە عەرەبیەکان، گەیشتە بەغداو لەوێوە بۆ کوردستانو شاری هەولێر. باسی سەرەکی رایس یان ئەمەریکا لەگەڵ سەرکردایەتی پارتیو یەکێتیدا بۆ مەسەلەی نەوتو پرۆسەی ئاشتەوایی نەبوو، تەنانەت باسی pkk نەبوو ئەگەرچی

ئاماژە بۆ ئەوانە هەمووکران. باس‌و پۆینت‌و تەنانەت مۆتیڤی سەردانەکەی ڕایس بۆشاری هەولێرو بینینی بارزانی‌و سەرکردایەتی یەکێتی، بۆ ئەوەبوو کە ناسیونالیزمی عەرەب وەك بزوتنەوەیەکی کۆمەلایەتی لە ئاستی ناوچەکەداو وەك دەسەلاتدارو حکومەت لەچەندین وولات‌و هەروەها ناسیونالیزمی عەرەبی شکست خواردووی عێراق‌و وولاتانی دیکەی ناوچەکە لە تورکیاو ئێران دڵنیا بکاتەوە لەوەی کە عێراق یەکپارچە دەمێنیتەوەو لەمبارەوە دواکەیان جێگای ڕەزامەندی ئەمەریکاشە. خۆ ئەگەر ناسیونالیزمی کورد ئیدعایەکی هەبوو‌بێت لە پەیوەند بەوەی کە چەند جاریك وتویانە " ڕیگایەکی تر" دەگرینە بەر ،ئیتر لەمەودا واز لەو "هەڕەشەو شمشێر ڕاکێشانە دەهێنن لە پەیوەند بەهەرەشە کردن لەگرتنەبەری ڕێگایەکی دیکە " کە زۆر جار لە سەرزمانی بارزانی‌و بۆ دواین جار گەیشتە ئەوەی نێچیرەڤان بارزانیش هەڕەشەیەکی لەم چەشنە بکات لەبەرانبەر بە وەزیری نەوتدا. من دەلێم هەرەشەو باس چونکە ڕۆشنە، دیارە بۆ ئەمەریکاش کە پارتی‌و یەکێتی هەنگاوی لەوچەشنە نانێن بەبێ ئیمزای ئەمەریکا لەهەلومەرجی ئێستادا. لەم هەلومەرجەدا چارەنوسی سیاسی ناسیونالیزمی کوردو تەنانەت فیدرالیەتەکەیان بەستراوەتەوە بە چارەنوسی سیاسەتەکانی ئەمەریکاوە لە عێراق‌و ناوچەکەدا. سەرانی ناسیونالیزمی کورد بە ئاشکراو بەشانازییەوە ئەم راستیە دەسەلمێنن. "دیموکراتیەتی ئەمەریکا" لە عێراقداو لە بەرانبەر خەڵکی کوردستاندا زەوتکردنی سادەترین مافی سیاسی خەلکی کوردستانە، کە ئەویش مافی جیابونەوەی کوردستان‌و پێکهێنانی دەوڵەتێکە.

بەڵام چارەنوسی سیاسی ئەمەریکاو هەولّ و تەقەلاکانی بۆ جێبەجیکردنی ئیستراتیژییەتی خۆی شکستی خواردو ڕیگایەکی ڕۆشنی لەبەردەمدا نیە بۆ ئایندەی عێراق‌و ئالۆگۆرە سیاسیەکانی. پرۆژەی "دیموکراتی" ئەمەریکا کە جگە لە پلورالیزمی هیزە بورژوازییەکان هیچی دیکە نەبوو، بە تەواوی شکستی خوارد، باری ئەمنی عێراق ڕۆژ بە رۆژ بە پیێی ڕاپورتەکانی خۆیان بەرەو هەڵدیری گەورەتر دەڕواتز شەری تائیفی بینەقاقای کۆمەلگای گرتوە. باندو عەصاباتی جۆراوجۆر نەك دەسەلاتیان هەیە بەلکو حوکمرانی دەکەن‌و لەنیو وەزارەتەکاندا وەزیرو وەکیل وەزیر دەفڕینن. شەری تیرۆریستی لەوپەری خۆیدایە. گەندەڵی لە ئاستێکدایە کە بۆتە بەشێك لەمیتاپۆلیزمی دەسەلات‌و فەرمانڕەوایانی ئێستای بەغدا. تێکچونی شیرازەی کۆمەلگاو بنەماکانی خزمەتگوزرای گشتی کە لەکاتی ئابلوقەی توندی ئابوری سەر حکومەتی گۆر بەگۆری بەعسدا بەم شێوەیە ناهەموار نەبوە لە نەبونی ئاوو کارەباو سوتەمەنی‌و رریگاو بانی گونجاوو..... ئەمەریکا تا ئێستا نەك نەیتوانیوە ئەمنیەت بۆ کۆمەلگا دەستەبەر بکات بەلکو نەیتوانیوە ئەمنیەتی بۆریە نەوتەکان دابین بکات. دەسەلاتی بەغداش خەریکی فڕان فڕانی بەشە نەوت‌و بەشە بۆری خۆیەتی. لەولاشەوە جمهوری ئیسلامی ئێران بینەقاقای دەسەلاتداریتی عێراقی گرتوەو لە ڕاستیدا دەسەلاتی ئەوە لەعێراق حوکمرانی دەکات. بەمەش نەخشی هێناوە لە بەرانبەر ئەمەریکاداو هیچی پێناکرێت لەبەرانبەریدا. لەولاشەوە لە لوبنان لە جەنگی ئەم دوایەدا کە جەنگی بەوەکالەتی نیوان ئەمەریکاو ئێران بوو، دیسان مایە پووچ دەرچوو. هەلومەرجی فەلەستین ڕۆشن‌و بەرچاوە کە ئیسلامی سیاسی‌و بەپشتیوانی ئێران چۆن پرۆژەی ئەمەریکای پەك خستوە. بەجیا لە چەندین فاکتۆری سەرەکی جیهانی لەسەر ئاستی سیاسی‌و ئابوری ئایدۆلۆجی‌دا کە لێرەدا بواری باس کردنیمان نیە.

لە هەلومەرجێکی ئاوادا ئەمەریکا هانا بۆ ناسیونالیزمی عەرەب دەهێنێت بۆئەوەی هاوپشتی کۆمەکی بکەن لە چارەسەرکردنی هەلومەرجی عێراق‌و ناوچەکەدا. پالپشتی تەرح‌و پرۆژەکانی سعودیەو مصر دەکات کە لەسەرەتای داگیرکاری عێراقدا نەك هیچ حسابێکی بۆ نەدەکردن‌و گوێی لێنەدەگرتن بەڵکو بە پڕۆسەی "دیموکراتیەکردنی" عێراق چاوی لێسوردەکردنەوە. خواستێکی سەرەکی ئەوان واتە ناسیونالیزمی عەرەب‌و حکومەت‌و ئەمیرەکانی کەنداو مسۆگەر کردنی مانەوەی عێراقە بە یەکپارچەیی لە هەنگاوی یەکەمدا. راستیەکەی پەیامە رایس هەمان پەیامی ناسیونالیزمی عەرەب‌و حکومەتەکانی بوو بۆ: یەکەم/ خەڵکی کوردستان، کە واز لە خواستی جیابونەوەی کوردستان بهێنن‌و چونکە ئەو خواستە لەگەڵ بەژوەندی ئەمەریکادا ناتەبایە، دووەم/ بۆ سەرکردایەتی ناسیونالیزمی کورد کە ئیتر واز لەو " هەرەشەو ئیدعایانەش" بهێنن کە تا ئێستا بوویانە لەبەرانبەر هێزەکانی بەغدادا.

بەلام "بەلێی" ڕایس بە یەکپارچەیی عیراق، لەراستدا هەمان بەڵێی سەرکردایەتی ناسیونالیزمی کوردە بە یەکپارچەیی عیراق. سەرکردایەتی ناسیونالیزمی کورد لە ناسیونالیزمی عەرەب زیاتر سویندی بەم یەکپارچەییە خواردوەو کاری بۆ کردوە. خەلکی کوردستانیان لە ژێر هەرەشەی "برینی موچە"و "دەرکردن لەسەرکار"دا 3 جار بردە بەردەم صندوقەکانی دەنگدان. فشارو زۆریان بۆخەلك هێنا بۆئەوەی دەنگ بدەن بە یەکێك لە کۆنەپەرسترین دەستورەکانی دنیا کە روکنێکی سەرەکی تێکهەڵکێشانەوەی کوردستان

بوو بەعێراقەوە. ئەوان لەریگای خۆیان لایان نەداوەو ئیدعاو هەرەشەکانیش بۆ ئەمەریکاو بۆ خەلکی کوردستانیش رۆشن بوو کە بۆ پچرینی بەشە دەسەلاتی زیاتر بوە. بەلام ئەم سەردانەی رایس ووتی "ئیتر بەسە" واز لە بەشی زیاتر بهێنن‌و " نەوت" نەوتی عێراقە نەوتی هەریمەکان نیەو سەرەڕۆیی زیاتر مەکەن. من بەش بەحالی خۆم لە چەند وتارێکدا خەڵکی کوردستان‌و سەرکردایەتی ناسیونالیزمی کوردم ئاگادا کردۆتەوە لە "کورد لەگەمەی ئەمەریکیدا"و داوام لەخەڵك کردوە ناسیونالیزم‌و حزبەکانی سەربەستن کام رێگا هەڵدەبژێرین بەلام دەکرێت خەلکی کوردستان یاریزانی ئەم گەمەیە نەبن‌و خۆیان جیابکەنەوە.

*عێراق‌و ئالوگۆرە سیاسیەکانی ئایندە!

مەسەلەی دەوڵەت لە عێراقدا تا ئێستا یەکلا نەبۆتەوە. دەستوریك کە بە زۆر خەلکیان برد بۆئەوەی پەنجە مۆری بکات، هەر ڕۆژەو لایەنێکیان برو بیانوی پێدەگرن‌و بەشێکی لادەبەن‌و ئیدیکەی دەخەنە سەر بەپێی هێز هاوسەنگی نێوانیان. هێزە پێکهێنەرەکانی ئێستا کە فەرمانڕەوان خۆیان کۆسپی سەرەکین لەبەردەم تەواوی کێشەکانی ئێستای عێراقدا. من لەچەندین جێگادا وتومەو نوسیومە کە ئەم هێزانە ئەهلی پێکهێنانی دەولەت نین. دەوڵەت لەعێراقداو بەتایبەت لە هەلومەرجی ئێستای عێراقدا بەهیزی قەومی‌و ئیسلامی‌و تائیفی پێك نایەت. چونکە بناغەی کۆسپەکە یان یەکێك لە سەرەکیترین کۆسپی بەردەم پێگهێنانی دەوڵەت کێشە تائیفی‌و قەومیەکانی عێراقە. فیدرالیەت نەك چارەسەری ئەم کێشانە ناکات بەڵکو زیاتر بەنزین دەکات بە ئاگرەکەداو خەلك لەسەرپایەی قەوم‌و تائیفەی دینی لەیەکتری جیادەکاتەوەو میتاپۆلیزمی پیکهاتەی دەولەتێك لە عێراقدا کە ئینسان تیایدا هاوولاتی بێت، لەناودەبات. بەم پێیەش کێشەکان قوڵتر دەکاتەوە، کێنەو دوژمنایەتی لە سەر پایەی قەوم‌و تائیفە زیاتر پەرە دەستێنێت.

ئەمەریکا بەپێی مەوقعیەتی ئێستای لەئاستی جیهانیداو کێبەرکێی نیوان زلهێزەکانی دنیا لەسەر ناوچەکانی نفوزو دەسەلات، ناتوانێت بەم شێوەیەی ئێستا بەردەوام بیت لەعێراقدا. ئەوە کەلەرەقی بۆش‌و نزیك بونەوەی وەرزی هەڵبژاردنی ئەمەریکاو گەرانە بەدوای چونە دەرەوەیەکی بێدەنگ‌و بێهەرا بە ڕوپۆشێکی سپیەوە، وای کردوە تا ئێستا بەم هەموو هێزە فراوان‌و بەو بودجە گەورەیەوە لەعێراقدا بمێنیتەوە، سەرەڕای هەموو نیسانەکانی شکست. نالێم ئەمەریکا بەتەواوی شان خاڵی دەکاتەوە لەعێراق، ئەمەیان ئیتر بەرەو هەلدیری تەواوی دەبات لەئاستی جیهانیدا. بەلام ناتوانێت بەم توانایەی ئێستایەوە بمنێتەوە، ناتوانێت بەئاشکرا رایبگەینێت کە "شکست" خواردوە. بەکورتی بەحەقە بەشی خۆی رازی دەبێت لە گەڵ باقی وولاتانی زلهیٚ.ی دنیادا. بانگەوازی ئەمەریکا بۆ دەخاڵەتی ڕیکخراوی نەتەوە یەکگرتووەکان‌و وولاتانی عەرەبی ئاماژەیەکە بۆ هاوبەشکردنی وولاتانی تری زلهیزی دنیا لە چارەسەرکردنی کێشەی عێراقدا...

خەڵکی کوردستان لە عێراقدا لەبەردەم دوو ڕیگدایە بۆ مانەوەی لە چوارچێوەی عێراقدا : یەکێکیان/ بەردەوامبونی هەلومەرجی سیاسی ئێستایە. لەوانەیە چەندین ساڵ وەزعی سیاسی‌و ئەمنی عێراق بەم شێوەیەو بەرەو خراپتر بروات‌و شەری تائیفی بگاتە ئاست‌و پلەیەکی بالاتر کە ئیتر ناوچەو سنوری تائیفەکان بەتەواوی لەڕووی کۆمەلایەتیەوە جیابکرێتەوە ئەگەرچی دەستیپێکردوە بەلام هێشتا قولتربونەوەی کێبەرکێ‌و شەری نیوان ئیسلامی سیاسی شیعی‌و سوننی نەگەیشتۆتە ئاستی لیك دابران‌و سنوردانانی جوگرافیایی‌و لیکترازانی حکومەت‌و جیابونەوەی هێزەکان لە یەکتری ئەگەرچی هاوپەیمانی کوتلە سیاسیەکان بەشێوەیەکی عەمەلی‌و سیاسی هەلوەشاوەتەوە. لەلایەکی دیکەشەوە کیبەرکێ‌و شەری قەومی لەئاستی پروپاگەندە دەردەچێت‌و دەبێتە شەڕی کوردو عەرەب بەتایبەت لەئاستی شارو ناوچە تێکەلاوەکاندا. ئەمە ئایندەی نزیك‌و دوری عێراقی یەکگرتووی ئێستایە ئەگەر ئەگەرەکانی تر نەیەنە پێشەوە. هۆی مانەوەی ئەم شێوەیە لە یەکگرتوویی ئیرادەو بڕیاری خەڵکی عێراق‌و کوردستان نیە، بەڵکو فشارو زۆری وولاتانی ناوچەکەو هێزە قەومی‌و ئیسلامیەکانی عێراق‌و قازانج‌و بەرژەوەندی وولاتانی زلهێزی دنیایەو بەتایبەت ئەمەریکا، ئەگینا خواستی زۆربەی زۆری خەلکی کوردستان جیابونەوەی کوردستان‌و پێکهێنانی دەوڵەتێکی مۆدیرنە. ڕیگایەکی تر کارو پراتێکێکی سیاسی‌و شورشگێرانەیە کە ئالوگۆر بەسەر ئەم هەلومەرجە کۆمەلایەتی‌و ئەمنی‌و سیاسیەدا بهێنیت. کۆمۆنیزم لەم نێوەدا تاکە ڕیگاو ئەلتەرناتیڤە کە بتوانێت عێراقێك بەوجود بهێنیت کە تیایدا ئینسان هاوولاتی بێت‌و کۆتایی بهێنیت بە ناساندنی ئینسانەکان بەپێی قەوم‌و تائیفەو دین‌و عەشیرەت‌و وە بەمپێیە دەوڵەتیك لە عێراقد بەوجود بێت کە دەورانی پێشووی خۆی تەجاوز کردبێت پاشان بەرەو کۆمەڵگایەکی یەکسان‌و ئازاد هەنگاو هەڵبگرێت، ئەمکارە کاری حزبی کۆمۆنیستی کرێکاریی عێراق‌و هەموو ئەو لایەن‌و ئینسانانەیە کە باوەریان ئەم قەزیەیە هەیە. من بەش بەحالی خۆم هیچ بەدیلێکی دیکە نابینم کە بتوانێت عێراقێکی یەکگرتوو ئاسودەو بەهرەمەند لە

ئەمنیەت‌و ئارامی بە بە وجود بهێنێت‌و بیکاتە واقیع، جگە لە کۆمۆنێزی کرێکاریی‌و حزبەکەی کە ئەویش بەدەوری خۆی پرۆژەی کۆنگرەی ئازادی عێراقی بۆ جێبەجێکردنی ئەم ئەلتەرناتیڤە خستۆتە بەردەم کۆمەلگاو کاری بۆ دەکات.

*خەڵکی کوردستان پێویستە جیاببنەوە!

ئیستراتیژییەت‌و سیاسەتی ئەمەریکا، هەرچۆنیك بچەرخایە بەسەرکەوتویی یان وەك ئێستا بەشکست هیچ خێرو بەرژەوەندییەکی نەدەبوو بۆ خەڵکی کوردستان. ئەمەریکا بەناونیشانی زلهێزێك بەدوای بەرژەوەندییە جیهانیەکانی خۆیدا دەگەرێت‌و ناونیشانەکانی "دیموکرات‌و مافی مرۆڤ" هەر هەموویان پرۆپاگەندەو مانشێتی سەردوکانێکی بارزگانانی جەنگن. لە عێراقدا مەسەلەی بینای دەوڵەت نەبڕاوەتەوەو تا ئێستا کێبەرکێیەکی سیاسیی‌و عەسکەری توند هەیە لە نێوان هێزە جیاوازەکانی نێو دەسەلاتی بەغدا لە لایەك‌و خەلکی عێراق‌و کوردستان لەلایەکی دیکەوە لەسەر مەسەلەی یەکلاکردنەوەی دەوڵەت. حکومەتی ئێستای بەغدا، حکومەتی خەڵکی عێراق نیە "بەماناو پێناسەی متعارف" بەڵکو یەکگرتووبونی هێزە بورژوازییە ئیسلامی‌و تائیفی‌و قەومیەکانە لە پێناو پچرینی بەشە دەسەلاتی زیاتردا. حکومەتێکی رێکەوتنی نێوان ئەم هێزانەیە بۆ بەشکردنی سەرەوەت‌و سامانی کۆمەلگای عێراق لە نیو خۆیاندا. تەنانەت ئەو حکومەت ئەگەر بێتوو بەفەرزی ئەوەی کە دەگاتە "حاڵەتی نۆرمال"، بۆچی پێویستە خەڵکی کوردستان لە ژێر سایەی دەسەلاتی ئەو کۆنەپەرست‌و تیرۆریستانەدا ژیان بەسەر بەرێت.

پارتی‌و یەکێتی سەربەستن خۆیان کام سیاسەتیان هەڵبژاردوە، ئەوان یاریزانی سەرەکی گەمەی ئەمەریکین لە ناوچەکەداو تا ئێستا بە ئیفتخارەوە لە چوارچێوەی سیاسەتەکانی ئەمەریکادا کار دەکەن‌و تەنانەت لە رەشنوسی دەستوری کوردستانیشدا باسێکیان لە مافی سیاسی خەلکی کوردستان نەکردوە بۆ جیابونەوە لەرێگای ریفراندۆمێکی گشتی‌و ئازادەوە. ئەوان ئارەزووی خۆیانە لەگەڵ هێزە کۆنەپەرست‌و تیرۆریستەکانی ئیسلامی سیاسی شیعی‌و سونئ‌دا لەبەغدا پێکەوە لە کابینەی وەزاریدابن.

بەلام خەڵکی کوردستان وەك خۆیان ئارەزومەندن، پێویستیان بەوەیە کە رێگایەکی دیکە هەڵبژێرن. رێگەی جیابونەوەی کوردستان‌و پێکهێنانی دەولەتێکی مۆدێرن کە تیایدا ئینسان ئەسیری دەستی دین‌و قەوم‌و نەبێت. تیایدا ئینسان هاوولاتیەك بێت بەمافی هاولاتیبونی یەکسانەوە. دەوڵەتێك کە تیایدا تەواوی مافە مەدەنی‌و سیاسی‌و فەردییەکان مسۆکەر بێت. دەوڵەتێك کە ژن‌و پیاو تیایدا هەمەلایەنە یەکسان بن. دەوڵەتیك کە کوردستان بکاتە چراخان‌و کارەبای کوردستان وەك کارەبای وولاتانی ئەوروپایی لێبکات‌و خەڵکەکەشی خۆشگوزەران بن. ئەم ڕیگایە ڕیگای هەموو ئەوکەسانەیە کە بەحەق دەیانەوێت کوردستان جیاببێەوەو خەڵکی کوردستان لەمافەسیاسی‌و مەدەنییەکانیان بەهرەمەندبن.

ڕیگای گەیشتن بەم ئامانجە، هەمان ڕیگایە کە خەڵکی کوردستان ئێستا گرتویانەتە بەر لە پێناو دابینکردنی خزمەتگوزارییەکاندا لە ئاوو کارەباو سوتەمەنی. هەمان ڕیگایە کە رۆژانە کارمەندان‌و کرێکاران‌و مامۆستایان گرتویانەتە بەر لە پێناز زیادبوونی موچەو دەرماڵەدا. هەمان ڕیگای خەبات‌و تێکۆشان بەلام بەشێوەیەکی ریکخراوترو سەرتاسەری تر. بەشێوەیەکی یەکگرتووترو کۆبونەوە بەدەوری ئەلتەناتیڤی جیابونەوەی کوردستان‌و پیکهێنانی دەوڵەتێکی عەلمانی‌و نا قەومی. حزبی کۆمۆنیستی کرێکاریی خەباتکاری ئەم ئەلتەرناتیڤەیە.